

Tannhelse for alle er helt grunnleggende!

Det finnes veldig gode grunner til at folk unngår tannlegen. For mange er dette først og fremst et spørsmål om økonomi, for andre henger dårlig tannhelse sammen med redsel for både tannlegen og regningen som følger et besøk på tannlegeklinikken. For mange eldre kan dårlig tannhelse henge sammen med at kommunehelsetjenesten ikke følger godt nok opp, eller fordi egen helse blir nedprioritert i møtet med andre utgifter når økonomien ikke strekker til.

Å ha dårlige tenner er vanskelig å skjule hvis en liker å smile eller le med åpen munn, spise sammen med andre eller bare sitte nært et annet menneske og prate. I tillegg til skam, kan dårlig munnhelse føre til en rekke andre medisinske komplikasjoner som infeksjoner i luftveier og lunger, problemer med å spise og ikke minst få i seg nok næringsrik mat.

3. februar møtte Heidi Nordby Lunde (H) og Kirsti Bergstø (SV) hverandre i debatt på Dagsnytt 18. Bakgrunnen for debatten er at mange i Norge sliter med dårlig råd, og at de må ty til private innsamlingskampanjer for å greie å dekke blant annet tannlegebehandlinger.

I en bisetning sa Lunde at «vi må kunne diskutere hvorvidt tannlegeskrek skal være en del av den offentlige finansierings ansvar». Spørsmålet vitner om mangel på kunnskap om hvem som har tannlegeskrek og hvorfor.

Hvem er det som lider av den verste tannlegeskrekken? Det er mennesker som har overlevd tortur, vold- og voldtekts-utsatte og andre folk med ulike overgrepserfaringer. Mennesker blant oss som har svært gode grunner til å ikke stole på andre og som har fortjent å bli møtt med lave terskler og fagfolk med spesialisert kompetanse når de skal møte ulike deler av helsevesenet.

I SV går vi til valg på en tannhelsereform som skal sørge for at det ikke skal koste mer å gå til tannlegen enn alle andre helsetjenester, og at tannhelse blir en del av folketrygden. Eldre over 75, unge under 26 og barn med behov for regulering prioriteres først, men på sikt skal vi få alle inn. Det er også nødvendig med en full gjennomgang slik at personer med omfattende problemer eller sykdom får nødvendig støtte og hjelp. Vi må bygge ut de offentlige tannhelsetjenestene, og sikre at dersom tannlegen din får refusjon for en tjeneste er det tak på hvilken pris som kan settes.

Vi skal legge kreftene inn og sikre at de som trenger det får de nødvendige tilskuddene til tannhelsen sin. Målet for en tannhelsereform er selvsagt at alle som har bruk for hjelp skal få det, og da er de yngre, de eldre og de mest utsatte et utmerket sted å begynne.

God tannhelse uavhengig av vår klasses tilhørighet, psykiske helse eller livssituasjon må defineres som en grunnleggende menneskerett i enhver velferdsstat med respekt for seg selv.

Sara Bell
Andre kandidat til stortingsvalget for SV i Hordaland valgkrets

På trykk i Avisa Hordaland 23. februar 2021